

Udvidelsen ikke kan foregaa paa Pladsen, idet der er naturlige Hindringer derfor, ser jeg ingen anden Udvej end at opføre et nyt Hjem og Undervisningsanstalt i Provinsen.

Sundbo: Jeg vil takke den højtærede Formand for Tilsagnet om, at der vil blive indrettet flere Arbejdsværelser for Rigsdagsmænd her i Bygningen, men samtidig vil jeg gøre opmærksom paa et Forhold vedrørende Bygningens Administration, som jeg senere er blevet bekendt med, nemlig at Arbejdsmand og Fyrbødere i Kælderetagen nede under Gaarden ikke er fast ansatte og derfor ikke vil komme i Betragtning ved Uddelingen af det midlertidige Lønnings- og Dyrtidstillæg. Jeg vil meget henstille til den højtærede Indenrigsminister at overveje, om dette ikke kunde rettes, saa at ogsaa disse Mennesker kunde faa Gavn af den almindelige Foranstaltning, der er foretaget.

Med det samme vil jeg gøre opmærksom paa, hvad jeg først senere har set, at Ventilationsforholdene i Maskinrummet i Kælderen sikkert ikke er saa gode, som de skulde være, og jeg vil henstille, at Fejlen saa vidt muligt bliver rettet. Men naar Dagbladet „Politiken“ i Dag i denne Anledning anfalder det ærede 11te Medlem for Hovedstaden (Svend Koch) for det Arbejde, der er udført i Bygningen, finder jeg det ganske forkasteligt. Der er ikke Spor af Grund til at falde over en politisk Modstander, fordi der tilfældigvis kan være begaaet en Fejl i en Bygning som denne, det er et rent sagligt Spørgsmaal, som kan drøftes, og en Fejl, som kan rettes og sikkert bliver rettet, naar der er gjort opmærksom paa den. Man skal ikke forgifte det offentlige Liv med den Slags personlige Angreb, som aldeles ikke kommer Sagen ved.

Jeg vil dernæst gøre et Par Bemærkninger til det ærede Medlem fra Give (N. C. Jensen). I sin første Tale fremhævede det ærede Medlem, at i Landkommuner kunde der ikke tænkes saadanne Boligforhold som dem, der findes her i Hovedstaden, og som det ærede 17de Medlem for Hovedstaden (Vilhelm Rasmussen) skildrede. Jeg tillod mig da i en kort Bemærkning at gøre opmærksom paa, at i Brande, hvor det ærede Medlem bor, og som ligger i hans Valgkreds, var Boligforholdene ogsaa meget uanstændige. Det ærede Medlem udtalte i sit Svar til mig, at der i Øjeblikket staar 50 nye Lejligheder ledige, og det var ikke daarlige, men gode Lejligheder. Denne Udtalelse er

imidlertid ikke rigtig. Jeg er siden den Tid kommet i Besiddelse af Oplysninger, som fuldstændig afkræfter det ærede Medlems Udtalelse. Den 21. Juni 1918 afgav Brande Sogneraadetsformand Indberetning om Boligforholdene til Statsbanernes 3die Distriktskontor. Heri siger Sogneraadetsformanden, at der er 16 Lejligheder under Opførelse i Brande By, og de er ikke udlejede; heraf er der 10 3-Værelsers og 6 2-Værelserslejligheder. Af disse 16 Lejligheder mener Sogneraadetsformanden, de 3 vilde staa færdige 1. Juli, 6 1. September, 1. 1. Oktober og 6 1. November. Endvidere vilde 3 Lejligheder blive færdige til 1. Januar 1919. Det ærede Medlem maa undskylde, men det bliver ikke 50 Lejligheder. Det værste er endda, at de 16 Lejligheder er ikke blevet færdige. Et af de samvirkende Jernbaneorganisationer nedsat Udvalg har den 10. September været i Brande for at undersøge Boligforholdene. Udvalget har forhandlet med Sogneraad, med Huslejenævn, Sundhedskommission og med Tillidsmænd i Brande og er kommet til det Resultat, at der var 17 Tjenestemænd, som manglede Bolig; deraf vilde i hvert Fald 12 à 14 i lang Tid være henviste til at føre Husholdning paa to Steder. Med Hensyn til Sogneraadets Skrivelse af 21. Juni kom Udvalget til det Resultat, at de 16 Lejligheder slet ikke kan blive færdige, der kan kun blive 7 Lejligheder færdige, det er Sogneraadet og Sogneraadetsformanden med til at indrømme. Sogneraadetsformanden hævder, at han har afgivet den første Erklæring i god Tro, men nye Forhold er kommet til, som har bevirket, at Lejlighederne ikke kan blive færdige. Det ærede Medlems Paastand om, at der er 50 Lejligheder, passer altsaa slet ikke, der har ikke været flere end 7, og de samme 7 Lejligheder var heller ikke, som det ærede Medlem siger, gode, tværtimod, de var meget daarlige og meget dyre. Udvalget kom til det Resultat, at 3-Værelserslejlighederne kostede 550—650 Kr. og 2-Værelserslejlighederne 350—400 Kr. Naar man betænker, at Brande ikke er slet saa stor som København, er det en meget høj Husleje. Hvad Lejlighedernes Godhed angaar, siger Udvalget, at det er enigt om, at det aldrig har set saa daarlige Lejligheder, særlig i de nyopførte Ejendomme, er Lejlighederne meget slette. Døre og Vinduer er i høj Grad utætte, der var centimeterbrede Aabninger ved Dørene, flere Lejligheder var i saa høj Grad gennemtrængte af Fugt, at Lejerne vil faa deres Bohave ødelagt. Det forekommer mig derfor, at det ærede Medlem fra Give ikke har været særlig heldig